

VITICULTURA REGENERATIVA

VILAFRANCA DEL PENEDÈS | 2022

NOTA DE PREMSA

Experts en viticultura regenerativa mostren al sector la importància de canviar de model per frenar el canvi climàtic

El segon simposi organitzat per l'Associació de Viticultura Regenerativa exposa els avantatges d'aquesta forma de treball per millorar la biodiversitat i frenar l'erosió dels sòls

Miquel Torres, president de l'entitat, anuncia la creació d'una nova certificació de viticultura regenerativa d'àmbit global

Vilafranca del Penedès, 10 de maig del 2022.- Per segon any, el Vinseum de Vilafranca del Penedès ha acollit el dilluns, 9 de maig, el Simposi de Viticultura Regenerativa, una sèrie de conferències orientades a reivindicar aquesta manera d'entendre i treballar la terra que retorna la vida als sòls i reconduïx la relació de plantes, animals i humans, perquè els viticultors i elaboradors puguin conèixer-la millor i implementar-la pel benefici de les vinyes i el planeta.

L'**Associació de Viticultura Regenerativa**, organitzadora del Simposi, ha reunit experts nacionals i internacionals en aquest nou paradigma agrícola, una forma de reduir el dany causat i restaurar la salut dels sòls. L'acte, presentat per la periodista i redactora en cap d'Arrels **Margalida Ripoll**, ha comptat amb la presència de **Pere Regull**, alcalde de Vilafranca del Penedès, que ha donat suport al simposi com a representant d'una comarca eminentment vitivinícola i que ho vol "continuar sent". És per això, ha dit, que "cal reaccionar davant el canvi climàtic, que ens impacta cada dia". La representació institucional ha estat completada per **Elisenda Guillaumes**, directora general d'Agricultura i Ramaderia de la Generalitat de Catalunya, que ha remarcat que "cal posar la màxima atenció i esforç en els sòls agrícoles ja que són un recurs essencial", massa sovint ignorats.

El Simposi, a més, també ha estat aprofitat per **Miquel Torres Maczassek**, director general de Família Torres i president de l'Associació de Viticultura Regenerativa, per anunciar el naixement, el proper mes de juliol, del segell de certificació internacional en viticultura regenerativa anomenat Regenerative Viticulture Alliance (RVA). Definit per Miquel Torres com "un primer pas", establirà les bases per obtenir la certificació i també donarà recomanacions de pràctiques al camp, a més d'ajudes a l'autodiagnòstic i auditories externes dels nivells de matèria orgànica, fixació de carboni i presència de biodiversitat.

Compartir coneixements sobre els cicles naturals i la regeneració dels sòls

L'agricultura regenerativa es basa en la comprensió dels cicles naturals i com, en l'activitat vitícola, es poden regenerar els sòls, reduir l'erosió, fomentar la biodiversitat i augmentar la capacitat de la terra d'absorbir i emmagatzemar carboni, mitigant l'escalfament global i donant resiliència a aquesta activitat econòmica. L'eliminació de productes fitosanitaris i fertilitzants, les cobertes vegetals, el pasturatge a les vinyes... són maneres de restaurar la salut de la terra i de fer-la

ambientalment més resilient, més eficient en la captura de carboni i que sigui font de riquesa i treball per a les persones. Seguint l'objectiu fundacional de l'associació, compartir coneixement, experiències i informació per facilitar la implantació de la viticultura regenerativa i maximitzar-ne els beneficis, els ponents del Segon Simposi de Viticultura Regenerativa han mostrat els avantatges d'aquest canvi de model als prop de 300 assistents presencials i virtuals.

La inauguració ha anat a càrrec del granger nord-americà **Joel Salatin**, que ha compartit les línies mestres de Polyface Farm, un exemple de regeneració i simbiosi natural. Des de fa 60 anys, Salatin produeix aliments d'altíssima qualitat i regenera la fertilitat d'uns camps degradats per l'ús que se n'havia fet. Així, tant conreus com animals participen d'una relació amb beneficis per a tots. És per això, ha opinat, que el canvi a l'agricultura regenerativa és tan necessari. Davant dels problemes d'esgotament del sòl, regenerar-los és imprescindible.

Josep Ramon Sainz de la Maza, assessor en agricultura regenerativa, agricultor i exramader convencional, ha definit l'agricultura regenerativa com "del contagi", perquè, ha afirmat, quan s'explica, "arriba a dins". La seva base és el sòl, on els minerals, la matèria orgànica i la microbiologia es relacionen i donen eficiència i resiliència a l'ecosistema. Aquest cicle de descomposició i recomposició dona riquesa a la terra, aliment a les plantes i una capacitat de retenir aigua i emmagatzemar carboni molt més grans.

Tots els elements es fan servei els uns als altres des de la base de la cadena tròfica a dalt de tot, i donen estructura al sòl. La intervenció humana –químics, llaurat...– trenca aquests cicles, destrueix l'estructura i degrada la terra. Cal permetre que la natura es restableixi i beneficiï també l'agricultura, començant per deixar d'agredir els sòls. Com ha explicat una altra ponent, la doctora en biologia molecular i professora de la Universitat Rovira i Virgili, **Dania García**, "cal desaprendre per tornar a aprendre i aplicar els coneixements que ens ha transmès la natura durant milers de milions d'anys".

"Cultivar amb la Natura, no contra ella"

El viticultor **Johan Reyneke**, a Sud-àfrica, duu 20 anys "mirant de ser un bon agricultor". L'essencial, ha afirmat, és "cultivar amb la Natura, no contra ella", un canvi que requereix "reeducar-se". Com a gran contribuent a l'escalfament global, l'agricultura no es pot "llevar cada dia i empitjorar les coses". "Pots ser part del problema o de la solució", ha sentenciat. L'agricultura regenerativa no és una ciència exacta, però cal aprendre de la natura, com feien els humans fins l'aparició de l'"agricultura química" a mitjan segle XX.

L'aigua ha estat el gran exemple de Reyneke: des que treballa amb regenerativa, el sòl ha millorat molt i ara necessita la meitat d'aigua que l'any 2000. Ara en reté molta més, reduint l'erosió, gràcies a la coberta vegetal de les vinyes i a no llaurar. En això ha coincidit **Manel Badia**, expert en el disseny Keyline, que analitza la topografia i els fluxos d'aigua de manera holística. "La coberta vegetal crea microclimes", ha explicat. Juntament amb les altres pràctiques, millora la salut de la terra i elimina l'erosió, un problema "gravíssim" que, a l'estat espanyol, s'enduu 15 tones de terra per hectàrea i any. "Cal convertir el sòl en una esponja", ha remarcat. Així no hi ha inundacions, l'aigua no s'enduu la terra ni els conreus i es pot aprofitar.

"La gent té por de córrer riscos", ha apuntat Reyneke, però l'immobilisme no és una opció i cal "perseverar". Avui hi ha experiència i persones que volen compartir-la, com a l'Associació de Viticultura Regenerativa. El mercat, a més, també agraeix aquests canvis, i això pot ser una "motivació": els consumidors estan passant de voler "luxe" a marques "amb integritat", i la combinació de tot això pot ser el futur del sector.

L'experiència ramadera

El camp d'experiència de l'argentí **Pablo Borrelli** és la ramaderia regenerativa, però té la mateixa base de coneixement: passar de decisions "reduccionistes" a contemplar "les connexions" entre

tots els elements, incloent el negoci i la vessant social. El formador del Savory Institute ha fet èmfasi en la “biomímesi”, respectar la configuració natural per aconseguir una productivitat alta i una rendibilitat en capital social –“coneixement, compromís, coordinació...”– i biològic, donant vida al sòl. Els mecanismes que determinen la fertilitat dels sòls, les simbiosis entre fongs, bacteris i plantes, conèixer la cadena tròfica, de les plantes als carnívors.... són útils per optimitzar els beneficis de la gestió del bestiar, planificant-ho tot per enfortir la regeneració, administrar els recursos econòmics i crear un paisatge harmònic, d’infraestructures a condicions de vida. Amb paciència, replanificació i correcció s’aconsegueixen millores mesurables, per exemple, amb el mètode EOY, desenvolupat pel Savory Institute.

Borrelli ha posat com a exemple la província argentina de Corrientes: si les vaques emeten 6.000 tones anuals de diòxid de carboni equivalent (CO₂eq), gràcies al maneig holístic el sòl captura 26.000t CO₂eq, “una oportunitat fantàstica” de revertir els efectes del canvi climàtic “en un moment crucial”. La regenerativa, ha conclòs Borrelli, esdevindrà la norma, “una nova cultura” que també farà que comunitats rurals que estaven desapareixent “tornin a la vida”, recuperant els seus costums i història “enriquets amb una nova mirada”. “No hi ha res a perdre”, ha sentenciat, “i tot per guanyar”.

Experiències més properes

El director general de Família Torres, **Miquel Torres Maczassek**, també ha pres la paraula al Simposi, reivindicant la viticultura regenerativa com a resposta a les amenaces del canvi climàtic, l’erosió i la pèrdua de fertilitat dels sòls. Com a president de l’Associació de Viticultura Regenerativa, ha celebrat la continuïtat del Simposi i la “tracció” que està prenent l’associació, que ja té una trentena de membres.

Miquel Torres ha explicat les experiències d’alguns dels seus membres en el camí per tornar la vida a la terra i fer-la més fèrtil i resilient per tal que contribueixi a mitigar els efectes del canvi climàtic d’una manera semblant a com ho fan els boscos. Els mètodes són diversos, d’elaboració de biofertilitzants a pasturatge per controlar la coberta vegetal, ús eficient de l’aigua, augment del sistema immunològic de les plantes... Tots ells però, tenen un element en comú, el que ha vertebrat tot el Simposi de Viticultura Regenerativa: conèixer la terra i com funciona, per ajudar-la a estar més sana, restaurar el mal fet i que doni els màxims beneficis possibles, aprofitant els processos que la natura ha desenvolupat al llarg de milions d’anys.

El vídeo del Simposi està disponible a www.viticulturnaregenerativa.cat/actes

Sobre l’Associació de Viticultura Regenerativa

L’Associació de Viticultura Regenerativa es crea el 2021 per impulsar un canvi de paradigma en la gestió de les vinyes a l’Estat espanyol i la implementació de la viticultura regenerativa, que es basa en el cicle del carboni per regenerar els sòls, reduir l’erosió, fomentar la biodiversitat i frenar l’escalfament global. Impulsada per 5 socis fundacionals (Família Torres, Clos Mogador, Can Feixes, Jean Leon i AgroAssessor), vol ser un punt de trobada on compartir informació, experiències i coneixements per implementar amb èxit la viticultura del canvi climàtic.

Per a més informació: Isabel Vea · M. +34 610 70 88 32 ivea@torres.es · info@viticulturnaregenerativa.org

